

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "
 Helyben házhoz kordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszadási
 vagy megőrsére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Alá kell-e irni a házassági állami anyakönyveket?!

Faust doktor lelkében világmozgató
 érzések harca dúl: be akar hatolni a te-
 remtés rejtekeibe bérceken völgyön át a
 kéklő ürbe, majd leszállva a földre az
 ember gondolatvilágát aprózná elemeire.
 A kémia műszerei mit sem érnek, a tu-
 domány egy lépést sem viszi előre, föl-
 idézi hát a sötétség szellemét. Az min-
 dent igért.

»Leszek, meglássad,
 Készséges társad,
 S ha akarod,
 Szolgád, cseléded és rabod.«

Faust csak ennyit kérdez:

»S ezt én mivel fizessom vissza«

A válasz, a mit nyer, nem lehet már
 ördögibb:

«Oh, erre ráérsz. Van idő!»

Mikor az egyházpolitikai törvényeket
 a megvalósítás stádiumához vitték, min-
 dent ígérték: a nemzeti állam kiépítését,
 a magyar faj szupremációját, egy lené-
 zett, elnyomott néptörzs beolvadását.
 S ha a keresztény lelkiismeret felemelte

volna szavát, ők is csak az alvilág szel-
 lemével válaszoltak volna: »Oh erre rá-
 érsz. Van idő!«

A kuriának utóbbi napokban hozott
 ítélete úgy látszik ezt az időt nagyon rö-
 vidre szabta: tíz és egy néhány eszten-
 dőre. Törvénybe iktatott jogának élvezé-
 téért egy szegény felvidéki plébánost a
 Btk. 172. bekezdése alapján 14 napi fog-
 házra és 200 korona pénzbüntetésre
 ítélték.

A polgári házasságról és a polgári
 házasságkötés jegyzőkönyvének aláírásá-
 ról van szó.

Az 1894. XXXI. törvénycikk 39. §-a
 így szól:

»A házasság akként köttetik meg,
 hogy a tisztében eljáró polgári tisztviselő
 előtt együttesen jelenlevő házasulók mind-
 egyike két tanu jelenlétében személyesen
 kijelenti, hogy egymással házasságot
 kötnek. E kijelentés sem feltételhez, sem
 időhöz nem köthető.

A polgári tisztviselő a kijelentés meg-
 történte után a házasulókat a törvény
 értelmében házastársaknak nyilvánítja.

Faust szelleme ime csak azt mondja.
 Elmegy az anyakönyveshez, nem kell

menyasszonyi koszoru, nem kell lakodalmi
 menet, két tanu előtt csak annyit jelentsz
 ki, hogy házasságot költsz. Ezzel csak nem
 esik lelkiismereteden sérelem, hiszen halld,
 a polgári tisztviselő kér, ne elégedj meg,
 menj el egyházad papjához is.

Tény az, hogy az 1894. XXXI. tör-
 vénycikk a házasság megkötését az ál-
 lami tisztviselő előtt történt egyszerű
 kijelentéssel perfktté nyilvánítja. Jegyző-
 könyv aláírásáról itt szó sincs, nem ki-
 vánja azt az 1895. dec. 9. 104. 137.
 számú belügyminiszteri rendelet sem. Ez
 a rendelet szószerint így hangzik:

Az a körülmény, hogy a házasság
 törvényszerűen megkötött házasságról fel-
 vett anyakönyvi bejegyzés (jegyzőkönyv)
 aláírását megtagadják, a házasság ér-
 vényességére befolyással nincs. Amennyi-
 ben a házasság a házasság megkötéséről
 felvett jegyzőkönyv aláírását — vallási
 meggyőződésükre való hivatkozással —
 megtagadják, a polgári tisztviselő a há-
 zassági anyakönyvi bejegyzés — zára-
 dékában jegyezze meg, hogy a házasság
 a bejegyzés aláírását vallási meggyőző-
 désükre való hivatkozással megtagadták.
 A házasság megkötéséről szóló tanusít-
 ványt a házasságkötésnél közreműködő

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Te kőszál vagy!

— Szilágyi Dózsa ünnepi beszéde. —

Lelkemben oda állok a felfelé csavarodó
 hatalmas ércoszlopok közt levő Szt. Péter sir-
 jához. Nem fordítom tekintetemet a világ
 minden részéből összesereglett 400 püspök
 diszes seregére és a diplomatákra; eltekintek
 azon 70000 ezer embertől, kik szellemi erejük
 megfeszítésével egészen elmerülnek a nézés-
 ben, hallásban, áhitatban; ki akarom vonni lel-
 kem azon hatás alól, mellyel az arányaiban
 nagyszerű Szt. Péter templom annyira érezte
 a nézővel az ő kicsiségét: leszegzem lelki szem-
 met Szt. Péternek sirjára és felette miséző 73
 éves pápára: ráirányítom figyelmemet 2 év-
 számra. Kr. u. 67 jún. 29 és 1908. nov. 16.
 Mily közel van egymáshoz ereklje és a pápa
 és mégis mily távolság az időben? Mily nagy
 időt határol Szt. Péter halála és a szentséges
 atyánk miséje és mégis mily közel jutnak
 egymáshoz? Az évszámokat áthidalja és egyesíti
 Krisztusnak isteni tekintélye, ki Cezareaban
 a halászt helytartóává tette, ki Palesztinából a
 klasszikus Rómába, 67-től 1908-ig megdönthet-
 tetlen erkölcsi erővel kísérte a pápaságot.
 Egyént ünnepeink, de ünnepeinknek a tartalmat

és keretét az a nagy, isteni személytől, Jézus
 Krisztustól áradó erkölcsi erő adja meg, aki
 egyéniségét, bár nem jár köztünk látható
 alakban, bár nem közvetlen szemtől szembe
 varázsol el ihletett ajkával, ejt bámulatba cso-
 dáival, bilincsel le szívének kifogyhatatlan sze-
 retetével, mégis megjelenése óta mint a nap
 úgy világít a világtörténelem kavargó zür-
 zavarában, melyek éltető ereje és fénye azt a
 gyenge embert, aki a természetfeletti és a
 fizikai világegyetemhez képest eltörpül, a világ
 népeinek nagy templomába, az Egyházba
 helyezi ünneplés tárgyául.

De leszállok Jézus isteni tekintélyének
 kolosszális magaslatairól az egyénhez: el megyek
 a több száz templom harangjaitól zúgó Rómából
 egy kis faluba, Riesébe; a biborosok, püspökök,
 diplomaták és a hívők óriási tömegének festői
 seregéből egy szegény családi körbe; X.
 Piustól a kis Beppinóhoz; felkeresem és figye-
 lem az élet minden körülménye közt az ő és
 apostoli tevékenységben folyton izzó lelkén
 nyugtatom meg szemem: jelleme és működése
 egy alap gondolatot teremtenek meg bennem:
 hierarchiai nagyságának egy mindig szeplőtelen
 jellem erkölcsi nagysága felel meg.

Micsoda nevelő iskola a mi egyházunk, az
 isteni gondviselésnek mily szent temploma, az
 igaz democraciának mily versenytere, mely a

jellemnek és érdemnek adja a babért: mikor
 egy nyomorgó, nem intelligens, de a szív ne-
 mességében annál gazdagabb család gyermekét
 az egész keresztény világ családjának fejévé
 teszi, mikor annak a kezébe, ki egy gallyacs-
 kával néhány apró marhát őrizett, milliók lel-
 két tanító, kormányzó pásztortbotot ad, mikor
 azt, aki az előtt külsejükben, belsejükben igény-
 telen falusi embereknek környezetében élt,
 szuverén hatalmak szuverén társává emeli.

Bölcsőjétől a pápai trónusig az élet em-
 bere volt; ennek minden nehézségét keresztül
 kellett küzdeni. Mint gyermek szemléli azt az
 áldozatot, amivel atyja Sarto Giovanni Battista
 és anyja Samson Margherita a nagyszámú csalá-
 döt fenntartják: mindennap egy mindenre
 használt lótas-lutasban kifáradt apának arcáról
 olvashatja a kötelességérzet izsadságceppjeit;
 egy édes anyjával, a ki varrásával igyekszik az
 életet hitvese számára megkönnyíteni; min-
 dennap szemlélheti a női gyengédség és hősi
 áldozatkészség versenyét; egy oly asztalnál ült
 mindig, mely az éppen koldulni nem kényszeri-
 tetett emberek egyszerű ételét adja, melynek
 ízét csak az az öröm ad, mellyel a kötelesség-
 érzet tudata önti el a lelket; sovány táplálékkal
 kell megtennie kezdetben azt a napi 14 km.
 utat, mely a castelfrancói gimnáziumhoz veze-
 tett és onnan haza; és amikor már az ő jó

VÉGELADÁST nem hirdetek,

bár kézimunka ajándékaim **Karácsonyi ajándéknak legolcsóbban** nálam szerezhetők be. — Hozzávalókban s pamutokban
 nagy választék. — **Szmyrna-nyírás s montirozások.** gyorsan. — A legszolidabb s ezért a legolcsóbb árak.
Telefon 783. **Tátray Gusztáv,** Rákóczi-ut, Orsolya-templom mellett.

tisztviselő ezen esetben is köteles kiszolgáltatni.

Már most nézzük az érem másik oldalát.

Hivő katolikus előtt a házasság szentség, egyike azon hét szentségnek, melyet Krisztus Urunk rendelt. Szentséget akar fölvenni, fölmerül lelkében a kérdés, hová menjek? Krisztus nem küld a prétorhoz, nem küld az anyakönyveshez, hanem tisztán, világosan az egyházhoz, az apostolokhoz és azok utódaihoz, a püspökökhöz és a pápához utasít.

És a polgári tisztviselő, a polgári aktus megkötése után egy kitöltött blanketát tart a házasulandók elé, megkéri szépen, írják alá, megmutatja a helyet is hová, »férj« szó fölé a fölé a vőlegénynek, »feleség« fölé a menyasszonynak kell nevének írnia. Ha valahol, hát itt van helye a vallásos meggyőződésre való hivatkozásnak. Egy új életet kezd meg vallásos meggyőződése arculcsapásával. Vallásos meggyőződése, lelkiismeretének szava azt kiáltja, még nem vagy férj, még nem vagy feleség, csak az Isten oltára előtt tesz téged Krisztus szentsége férjje, feleségje.

Ha valahol, hát itt kell felemelnie a vallásos meggyőződésnek tiltakozó szavát, mert a legbensőbb meggyőződés nyilvánítása ellen hozhatnak törvényt, a vas szigor előtt meg is hajolhatnak, de ha a tiltakozás jogáról is lemond, elveszti emberi érzéseinek legnemesebbikét.

Az a felvidéki plébános arra »izgatott«, hogy éljenek a törvény által is megadott jogukkal és 14 napi börtönt mértek rá, most az »Alkotmány« hasábjain 24 országgyűlési képviselő szólítja fel a katolikusokat, hogy sohase írják alá a házassági állami törvényeket. Meglátjuk, börtönbe vetik-e őket is?

»Oh erre ráérsz. Van idő!«

Dr. Mazurek Gyula.

szívű plébánosának segítségével a gimnáziumot elvégezte és a paduai szemináriumnak volt papnövendéke. Majdnem az utolsó lehelletéig szolgálásban lévő atyjának halála által nyomorba jutott családnak sorsa édes anyjának vállára nehezedett; már azon a ponton volt, hogy gondolatának, érzelmének és törekvésének szent tárgyát a papi hivatást elhagyja; de az édes anyja hozta meg akkor is a heroikus áldozatot; az ő semmi nehézségtől vissza nem riadó munkaszeretete lesz másik fia segítségével a nagy család jötevője és Beppino megváltója, hogy Beppino az ő Megváltójává lehessen.

Sok ilyen névtelen hőssel lehet találkozni a családi életben, melynek apja és anyja vetélkednek az áldozat meghozatalában a gyermekért. De milyen névtelen hősök azok, akik a nyomorban nem a társadalmat fenyegetik öklükkel, hanem az ég felé emelik imára kulcsolt kezüket.

Az élet mostohasága közt, amely oly szűk marokkal adta Beppinonak azt, ami földi, annál bőkezűbbnek találta szüleit abban, ami lelki, a nevelésben: mert a jó példa felemelő hatásában részesítette őt az imádságos lelkű édes apja és édes anyja, akik maguk köré gyűjtve gyermeküket, együtt öntötték ki az Ur legszentebb színe alatt az imádság, hála érzelmének tömjénillatát. Ezek a családi viszonyok teremthették meg Beppino lelkében a szegények iránt való meleg szeretetét, mely őt a tombolói káplánságától a velencei patriarchatusig kísérte, mely őt a szegények apostoli barátjává tette.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 30.

Elnök: Juth Gyula.

A mai ülés tíz órakor kezdődik. Néhány elnöki iromány bemutatása után rögtön

a kereskedelmi tárca

költségvetésének tárgyalását folytatják.

Somogyi Aladár: Vasuti ügyekkel foglalkozik. Követendő példakép állítja oda az osztrák kormány akcióját. A vasutakat államosítani kell közgazdasági szempontból is, és ezért dicsérendő az osztrák kormány eljárása. Súlyos baj, hogy a nyugati államokat csak Ausztrián keresztül érhetjük el. A költségvetést elfogadja.

Sümegi Vilmos: Panaszodik hogy a magyar kivitelt nem emelkedik. Annál veszedelmesebben növekszik a behozatal. Erős, önálló ipart, önálló vámterületet, önálló bankot sürget, mert csak így lehet a meglévő bajokon segíteni. A költségvetést elfogadja. (Élénk helyeslés.)

A Duna gőzhajózási társaság.

Polónyi Géza: Élénk érdeklődés mellett szól arról az anomáliáról, hogy az ország útörét a kereskedelmi szempontból oly nagy fontosságú Duna folyamot, egy teljesen indolens, mondhatni ellenséges érzületű idegen társulat szakkormányolja ki. (Ugy van.) Számadatokkal igazolja, hogy annak a társaságnak, az osztrák Duna gőzhajózási társaságnak mekkora súlya van gazdasági életünkben. Több mint 8 millió tonna e társaság hajóinak szállítóképessége. Mekkora nyereség volna ez a magyar gazdasági életre, ha ezt a hatalmas erőt egy hazafias társaság az ország érdekében kamatoztatná. Ez a tisztára magyar pénzen erősödő és élő társaság egyetlen magyar embert sem tűr meg az igazgatásban. Az igazgatóság maga Bécsben székel és tisztára osztrák keresztény szociálistákból áll. A részvények zöme osztrák kézen van. Ebben az ügyben azért szólalt fel, mert most folynak a tárgyalások a társaság és az osztrák kormány között és amelynek eredménye egy olyan szerződésterv, amely megöli a virágzó magyar malomipart. (Halljuk, halljuk.) A szerződés értelmében a társaság fel fogja emelni a régensburg—pozsonyi meneten a Ma-

gyarországból Ausztriába átnyúló liszt szállítási díjtételeket és lefogja szállítani a buza viteldíját. Ily módon a magyar malmok képtelenek lesznek szállítani. (Mozgás.) Ez a szomorú tény máris egészen bizonyos. És ennek a társaságnak amely a magyarországi és balkáni egész forgalmat a kezében tartja, és amely oly ellenségesen mellezi a mi érdekeinket; ennek a társaságnak legtöbb részvénye az uralkodó család kezében van. (Mozgás.) Ez a társaság verseny nélkül áll.

Ugron Gábor: Hát a Magyar Folyam és Tengerhajózási Társaság?

Polónyi Géza: Az nem számít. A konkurrenciának egészben veszélytelen, De nem is törekszik a versenyre; — mert megelégszik a 8 évi 900 ezer korona szubvenciával, amelyet a magyar kormány jóvoltából élvez. Ez a társaság a szénszállításokban bonifikációt is élvez. Hát ez merénylet. Kérdem a t. Házat — így szól Polónyi — fogok-e annak kedvezményeket adni aki az én gazdasági érdekeim ellen áskálódik. Ugy-e nem? És a magyar kormány mégis kedvezményeket ad e társaságnak. (Zajos helyeslés és ellenmondások a függetlenségi párttól.) A pécsi szünet, amely a legjobb Magyarországon kedvezményes áron szerzi be a kormány kezében levő bányákból a társaság. Ugyanez az azonban az államvasutak széninséggel küzdenek és kénytelenek a sokkal rosszabb barna szén használni. Az ó budai hajógyárat vissza kell vásárolni a társaságtól és építtessen az állam maga gyárat. Ez jó üzlet lesz és gazdasági szempontból is kedvező eredmények várhatók tőle. (Helyeslés.)

Elnök a szónok kívánságára 10 perc szünetet ad.

Szünet után.

A szociálisták ellen.

Polónyi Géza: Az ipartörvény és a szak-szervezetek kérdéseivel foglalkozik. Ráter a főváros és a közeli községek közt tervezett helyi érdekű villamosok ügyére és konstatálni kívánja, hogy ebből az ügyből súlyos terhek és következmények fognak háramlani a fővárosra.

A sztrájk-kérdéssel foglalkozik ezután. Híve a munkások sztrájk-szabadságának; de elítéli és üldözendőnek tartja a szerződést meg örd sztrájk-közlököt. (Élénk helyeslés.) Minden szerződéstört a legszigorubbban büntetni kell, mert a szerződési jog az állam fundamentuma és így a szerződés ellen intézett merénylet, az állam ellen intézett merénylettel egyenlő. (Helyeslés.)

Az ő igazi lelkesedése a papi hivatásáért, mely édes anyjának és egész szülőfalujának örömeire őt 1858 szept. 119-én az első szentmiséjének bemutatására az oltárhoz vezette és a szegénységnek oly közvetlen szemlélete adta neki azt a socialis érzéket, mely ezen kérdést nemcsak anyagi, hanem erkölcsi oldaláról is tekinti és oldja meg, nem vezércikkben, hanem az életben. Az ember nem étellel kitömhető és lecsillapítható állat, hanem egy oly magasabb lény, melynek erkölcsi és szellemi igényeit bármily bajának orvoslásánál figyelmen kívül nem lehet hagyni. Mint tombolói káplán hívei számára esti iskolát nyitott; iskola és tanártársak nélkül maga köré gyűjtötte a szegény gyermekeket, hogy előkészítse őket a gimnázium 4 alsó osztályára; mint szanói plébános, nem törvénytelen, hanem a nép nyomorával együtt érző és érte áldozó szeretetével, hivatást vállalt a kötelező oktatásra; a kis gyermekek, munkások, betegek atyát, jó barátot, orvost találtak benne, aki jól tudta, hogy a nép szívéhez anyai gondjai iránt való érdeklődés által lehet férkőzni inséges esztendőben oda adta magtárának egész tartalmát, tudott annyira bőkezű lenni, hogy magát még a legegyszerűbb ebéditől is megfosztotta kórházat alapít szegényesen. Csoda-e, hogy egy ily pap, kinek szíve és érzénye nyitva állt hívei számára, apostoli sikereket tud felmutatni, mert ezen lelkileg is elhanyagolt plébániának hívei közt a hitélet virágzóvá lett. Ezen fáradhatatlan apostoli életet jutalmazta meg zinelli trevizói püspök, aki őt kanonokká nevezte ki, ami rá

nézve se jövedelmet, se nyugalmat nem jelentett ő, mert a jövedelméből nem is lehetett megélni; az egyházmegyei iroda és a szeminárium igazgatója volt és a munka kétszeres súlylyal nehezedett rá, mikor a püspök, a püspöki helynök is betegek lettek. De a munkához szokott apostol emberül megállta helyét és egy teljesen rendbehozott egyházmegyét adott az új püspöknek.

Az ő csüggedni nem tudó buzgóságára és visszarettenni nem akaró erélyére volt szükség, mikor a matovai püspöki széket elfoglalta, melynek egyházmegyéjében politikai és erkölcsi anarchia volt. A papot és hívtő borzasztó dilemmába hozta, választani a Krisztus helytartójához való hűség és az egységes Olaszország eszméje közt; 153 plébánia közül csak alig egy pár volt betöltve; a betöltöttekben is a pap és hívtő között nagy villongás volt; helyzetét még súlyosabbá tette az a körülmény, hogy Mantua politikailag Ausztriához tartozott, mely iránt a függetlenségre törekvő olaszok — gondolhatni — óriási ellenszenvvel viselkedtek. A lelkipásztorkodás terén mindig tüzpróba tette erélye és tapintata, apostoli szómja és munkaszeretete itt is diadalmaskodott; mint jó orvos az ő beteg egyházmegyéjének sebet maga vizsgálta meg és krisztusi szellem-től áradó elvvel, amit élete is megtestesített »Zászlóin békét hirdetni; törvényt a felebaráti szeretet« meghódította a híveket és a közönyösség vagy az eldurvulás jégkérgével bevont lelkekben a hitéletet újra felkeltette. (Vége köv.)

Már pedig a szociáldemokraták bandája ilyen sztrájkokat csinál. (Ugy van.) A szociálisták leromboltak mindent, ami nekünk szent volt és a szemünkbe dobták a vörös rongyot, az ő lobogójukat. (Igaz, ugy van.) A hazátlan bitangság ma már nem stigma, hanem gloria. (Ugy van.) Ez a veszedelem fajunkat érinti. Buchinger Manó Bécsbe ment a nemzetközi szocialisták gyűlésére és ott ellenünk, magyarok ellen izgatta a nemzetköziet. Minek következménye volt Daszinski interpellációját a választói jog dolgában. Daszinski lealázó kifejezésekkel tette meg interpellációját. Nemzetünket már beolvastották Ausztriába. (Ugy van! Ugy van!) A szocialista szervezet forradalomba kergeti az országot és ez a vicinalime tangere. (Ugy van!) Azután arról beszél, hogy milyen büntető szankciók állanak a kormány rendelkezésére a szocialista agitáció megrendszabályozására. A büntetőtörvény határozottan elrendeli, hogy aki ellenségeinkkel szövetezk, akár közvetve, vagy közvetlenül a célból, hogy a magyar állam ellen támadjon, az öt évtől tizenöt évig terjedhető fegházzal büntetik. Buchinger ur pedig ezt tette. Követeli, hogy a hazaáruló szocialisták ellen a törvény szigorúval járjunk el. A költségvetést elfogadják. (Helyeslés.)

Batthyányi Tivadar gróf az ülést ezután felüggeszti.

Délután.

Délután 4 órakor Batthyányi Tivadar gróf folytatja beszédét. Védelmezi a vasutasok szövetségét. A költségvetést elfogadják.

Pethő Sándor a szakszervezeteket veszi védelmébe.

Sümei Vilmos Pethőt leinti s a szakszervezetek megfizetett emberének tartja.

Buzs Barna fejtegeti a kivándorlás bajait s a kivándorlás megakadályoztatását kívánja a költségvetést elfogadják.

Kellemen Samu a kereskedelem fokozatos fejlesztéséről beszél. A költségvetést elfogadják.

Fél nyolc órakor az elnök berekeszti a vitát s több bizottság jelentése után az ülés véget ért.

A magyar kormány hódolata.

A Magyar Tudósító-nak jelentik Bécsből: A magyar kormány tagjai vasárnap délelőtt 11 órakor Wekerle Sándor miniszterelnök vezetésével testületileg tisztelegtek a királynál, hogy uralkodói jubileuma alkalmával üdvözöljék. A miniszterek közül Zichy Aladár gróf már pénteken este Bécsbe érkezett. Szombaton délután a hét órakor érkező vonattal jött meg Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter este kilenc órakor Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, Wekerle Sándor miniszterelnök Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, Günther Antal igazságügyi miniszter és Jospovich Géza horvát miniszter társaságában vasárnap reggel érkezett Bécsbe. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter betegsége miatt maradt távol a tisztelgástól, délelőtt tizenegy órakor hajtattak ki a kormány tagjai Schönbrunnba, ahol őfelsége együttesen fogadta őket. Az üdvözlés után a király egyenként hosszabban elbeszélgetett a kabinet minden egyes tagjával. A miniszterek ezután visszatértek a Bankgassel magyar házba, ahol Vértessy Géza államtitkár tett rövid látogatást Wekerle Sándor miniszterelnökknél. A kormány tagjai ezután együtt ebédeltek a Sacherhen s Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter a két óra 40 perckor induló gyorsvonattal, Wekerle Sándor miniszterelnök és a kabinet tagjai pedig 4 óra 40 perckor visszatértek Budapestre.

*

Bécsből jelentik nekünk: A jubiláris hódolatok sorozata tegnap véget ért. A király előtt tegnap délelőtt megjelent az osztrák képviselőházak és urakházának, tizenhét tartománygyűlésnek és Bécs város községtanácsának küldöttsége, hogy a királynak hódolatát fejezze ki. Mindegyik küldöttséget egyenként vezették be a titkos tanácsosok termébe, ahol az uralkodó fogadta őket. Weisskirchner a képviselőház el-

nöke üdvözlő beszédet intézett a királyhoz, aki erre a beszédre nagyon kegyesen felelt. A többi küldöttség vezetői is beszédet mondtak. A fogadás után cercle volt, amelynél a király a küldöttségeknek majdnem valamennyi tagját megszólította.

Halálos villamos elgázolás.

Az utolsó találkozás.

Tegnap reggel 9 órakor a Kossuth Lajos-utcán véres szerencsétlenség tömörítette össze a vásár népét, mely izgatottan hullámozott a borzalmas szerencsétlenség helye körül. Az egyik villamos kocsit elütött egy vidéki asszonyt, akit oly súlyosan sebesített meg, hogy a helyszínen pár percnél is hamarabb meghalt. A borzalmas szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat s ez lesz hivatva megállapítani, hogy terhel-e gondatlanság valakit.

A szerencsétlenség tudósításunk a következő:

Tegnap délelőtt 9 óra előtt pár perccel haladt a 3-as számú villamos kocsit a Nagypiac-térről Kossuth Lajos-utca felé sietett. Kossuth Lajos-utca Nagypiac-tér felőli részén egy kis kanyarulót tesz a sinpár. Ezen az uton a villamos kocsik lassított menetben haladhatnak úgy a vasut, mint az ott összpontosuló forgalom érdekében is. Így közelgett a Nagypiac-térről a 3-as számú villamos kocsit is, melyet Gál Mihály kocsivezető vezetett.

Kossuth Lajos utcán a kanyarulat mellett egy szekér haladt át a tuloldalra. A szekér mellett balról Szime György ment a feleségével Hadadi Máriaival. A két ember annyira el volt foglalva a saját gondolataival, hogy az amugy is nagy zajban nem tudtak a körülöttük történt dolgokról semmit.

Ekkor közelgett a Nagypiac-tér felől a 8-as számú villamos kocsit. A kocsit vezető látta a szekeret és látta a mellette haladó embereket is és a már lassított menetet még jobban lassította miközben folyton csengetett. A szekér átjutott a sineken a két ember azonban lassan ment s a sinpár közepén volt mikor a villamos kocsit már csak egy-két lépésre volt tőlük.

Rettenetes pillanat volt ez. A körüllevő emberek rémes kiáltozása.

— Vigyázzon! Menjének onnan!

És ezek a kiáltozások egyszerre száz felől is hallhatók voltak, miközben a villamos csengő élesen szólott. Ez a láрма volt a két ember szerencsétlensége. Szime György ugyanis az egyszerre kitört lármában elveszítette lélekjelenségét és nem tudta mit csinál. Kétségbeesetten ragadta meg felesége karját és a sinekről már lelépett asszonyt visszarántotta.

A következő pillanatban a villamos kocsit mindkettőjüket elütötte. Irtózatossá látvány volt az, ami ezután következett. Az asszony közelebb lévő a villamos kocsihoz annak mentő deszkájához került.

A kocsit már akkor teljesen megfékeztek, azonban nem lehetett egészen megállítani, úgy hogy az lassan mozgott tovább. Ez volt a legiszonyatosabb pillanat. A mentő deszka lassan gyurta alá a szerencsétlen asszony testét. — Szime Györgynek a lába került a mentő deszka alá és azt súlyosan megsértette.

Az összeverődött nép a történeteknek szemtanuja volt s az eset történetkor a borzalom hangja volt hallható mindenütt.

Az asszony testét a mentődeszka alól kivették és azonnal hozzáfogtak a mentéséhez, azonban a sérülések oly súlyos természetűek voltak, hogy pár perc múlva meghalt. A hullát beszállították a hullaházba, Szime Györgyöt pedig a közoktatóba vitték — bekötötték sebeit.

Még súlyosabbá teszi a szerencsétlenséget az, hogy a meghalt asszonynak hat gyermeke maradt árván. Az asszony tegnapi utjának az volt a célja, hogy meglátogassa fiát a várban,

ahol mint közember szolgál és akit állítólag Boszniába visznek le. Ettől a fiától bucsuzott el tegnap a szerencsétlen asszony, hogy még mielőtt az idegenben valami baj érne, hát láthassa utoljára . . .

A szerencsétlenség színhelyén megjelent a vizsgálóbíró is, aki megtartotta a helyszíni vizsgálatot.

UJDONSÁGOK.

Pius-ünnepély.

A nagyváradi Katolikus Kör vasárnap ünnepelte meg X. Pius pápa aranymiséjét. Az ünnepély a kir. kath. jogakadémia dísztermében folyt le nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében.

A káptalan tagjai, élükön Fésler Antal felsz. püspök, káptalani helynökkel, teljes díszben jelentek meg. Örömmel említjük fel, hogy az ünnepélyt Glasz Antal főispán is kitüntette megjelenésével.

Bevezetőül a férfikar énekelt el a pápai himnuszt, azzal a precizitással és művészettel, amelyet a Belezna Antal vezetése alatt működő férfikartól megszoktunk.

Az ünnepélyt Dús László világi alelnök nyitotta meg, lelkes szavakkal fejtegetvén azt a nagy és jelentős befolyást, melyet Magyarország története a pápaság gyakorolt. A nagyszabású beszédet a közönség zajos tapsokkal jutalmazta.

Szavaltat következett: Posta Mariska, a Kath. Kör közönsége előtt már kedvesen ismert szaváló művész adta elő Coppee Ferenc »Folyondár« című költeményét.

A költemény Posta Mariska kitűnő előadásában nagy hatást gyakorolt a hallgatóságra.

Az ünnepi beszédet Szilágyi Dózsa tartotta. Erről a szónoklatról elég annyit mondunk, hogy méltó volt ez ünnephez és a szónok egyéniségéhez. Tudott lelkesíteni és meggyőzni, buzdítani és gondolatokat ébreszteni. Az ifju szónok egyikét aratta legszebb sikereinek, a mit a közönség tüntető tapsai is tanúsítottak. A beszédet lapunk »tárca« rovatában közöljük.

Popity János szavalt el ezután Ereösinek »Ünnepem a pápát« című költeményét. A kitűnő vers minden szépségét csak fokozta Popity előadása. Gyönyörű organuma, pompás kidolgozással s mélységes átérzéssel egyesülve, szavaltatát egyenesen művészi színvonalra emelték. A »művészi« szónok legszigorubb értelmében, Popity szavaltata az ünnepélynek egyik legérdekesebb pontja volt s viharos tapsokat provokált.

Befejezte az ünnepélyt ismét a férfikar, Kölcsey Hymnusának ünnepi hangjaival. A közönség egy minden tekintetben kitűnően sikerült ünnepély emlékével gazdagodva hagyta el a dísztermet.

* Felsége jubileuma. Holnap szerdán, december 2-án Ő Felsége 60 éves uralkodói jubileuma alkalmából a Székesegyházban hálaadó isentisztelet és ünnepélyes szent mise lesz. Glasz Antal főispán úgy a vármegye, mint a város tisztikarát meghívta az isentiszteletre. Ő felsége jubileuma alkalmából a helyőrség f. hó 1-én, azaz kedden este 6 órakor zenész takarodót, 2-án reggel 7 órakor pedig zenész ébresztőt tart. Szerdán délelben katonai díszbevonat lesz a tűzéraktanya tiszti étkezőjében, az ünnepi felkészítő tartama alatt a tűzéraktanya 24 ágyúlovással díszüzet ad.

* **A Mária kongregáció ünnepélye a gymnasiumban.** A főgymnasium fiatal egyesülete a Mária kongregáció most olyan terv megvalósításán fáradozik, mely méltán szolgálhat példa gyanánt a többi tanintézetek ifjúsága előtt. A kongregáció vezetősége ugyanis elhatározta, hogy decembris 8-án Mária fogantatása napján ünnepélyt rendez, melynek tiszta jóvedelmét a szegény beteg tanulók gyógyíttatására fogja fordítani. Az ünnepély műsorát legközelebb fogjuk közölni.

* **A város jövő évi költségvetése.** Nagyvárad város jövő évi költségvetésének előzetes tárgyalását tegnap kezdte meg a városi tanács. Előzetesen a függőben levő kérdéseket tárgyalták s *Ragány János* főszámvevő pontonként ismertette az egyes rovatoknál mutatkozó eltéréseket, emelkedéseket, leszállításokat. Hosszasan tárgyalták a köztisztaság kérdését s e célra 8000 koronával magasabb összeget vettek fel, 10 új utcanevet alkalmaznak. E célra 6000 koronát kiszakítanak a mérnöki hivatal részére eddig beállított 12.000 koronából, amely nap-számosok díjazása címén állott a mérnöki hivatal rendelkezésére. A tanács utasítja az ügyosztályvezetőket, hogy a költségvetés letárgyalása után részletes munkaprogramot adjanak be. Felemlítette a polgármester, hogy Csillagvároson és Váradvelencén egész sor utca van tarthatatlan állapotban, kövezet nélkül. Ezeket rendezni kell. Kövezési célra 35000 korona áll rendelkezésre, de ebből is 1800 kor. javításra szükséges. A főmérnök javasolta, hogy egy újabb kölcsönt kelljen felvenni, hogy az összes utcákat kiburkolják. Erre nézve később intézkedik a tanács, de most megbízták a főmérnököt, hogy az összes burkolatlan utcákat írja össze s tegyen jelentést arról, hogy mibe kerülne a kiburkolásuk. A költségvetés kiadási tételénél 26140 korona fel van véve, hogy ebből az összes városi tisztviselők és alkalmazottak a jövő évben már megkapják a felemelt fizetést egész összegben. A rendőrség szaporítására azonban nem vette fel a főmérnök a főkapitány által kért 13300 korona fedezetet, ami erős vitára adott okot. A főkapitány kijelentette, hogy minden bizottságban agítálni fog a rendőrség szaporításáért s ha kell, a miniszterig megy. A tanács tagjai már-már hajlandók voltak a 13.300 korona összeget beállítani, esetleg a tisztviselők fizetésének kiegészítése rovására is, de a kérdést mégis függőben hagyták. Ezután még néhány tételt tárgyaltak. A költségvetés tárgyalása néhány napig igénybe veszi a városi tanács idejét.

* **Nyugalomba vonult ezredes.** *Szent-Királyi Ferenc* nagyvárad 4. honvédszázad vezetésében ezredes saját kérelmére nyugalomba helyezkedett s ez alkalomból királyi őfelsége nevezett ezredesnek a katonai érdemkeresztet adományozta.

* **Dr. Hoványi Géza előadása az orosz törvényjavaslatról.** A Magyarországi Takarékpénztárak Országos Szövetsége vasárnap Budapesten tartotta gyűlését, amelyen nagyfontosságú ügyekben tárgyaltak. Dr. Hoványi Géza, a Nagyvárad Takarékpénztár vezérigazgatója az orosz törvénytervezetről tartott nagyérdeklődéssel hallgatott előadást. Különösen a 11. § tarthatatlanságát iparkodott kimutatni s indítványozta annak megváltoztatását. Ezen szakasz szerint a kamat maximuma 8 százalékban van megállapítva. Dr. Hoványi Géza rámutatott a múlt évi pénz-kriszisa, amikor az osztrák-magyar jegybank kamatlába is óriási magasságra szökött

fel. Azon módosítást kérte a szövetség a minisztertől, hogy a múlt évihez hasonló krízisekre való tekintettel a kamatmaximum ne állapítsák meg határozott számban, hanem az osztrák-magyar jegybank mindenkor kamatlábához viszonyítva vétesék be a törvényjavaslatba. Az indítványt általános helyesléssel fogadták s ma kedden az indítványnak megfelelően deputáció keresi fel a pénzügyminisztert.

* **Esküvő.** Báró *Jessenák Pál* ny. honvédhadnagy tegnap tartotta esküvőjét Nagyváradon Csicseri *Oross Adrienne* irónővel.

* **A szegényügy rendezése.** A szegényügy rendezésére kiküldött bizottság tegnap ülést tartott a városházán, Darvassy Lajos tanácsnok elnöke alatt, amelyen dr. Hoványi Géza, dr. Vucskics Gyula, Kiss Dávid és dr. Cseresznyés Béla jegyző voltak jelen. *Darvassy Lajos* elnök felemlítette azokat az okokat, amelyek miatt eddig a bizottság nem fejtette ki eredményes működését. Így a bejelentési hivatal felállításának ügye szünetelt, pedig ennek a létesítése egyik elmaradhatlan kelléke a szegényügy rendezésének. A másik dolog a Rimanóczy Kálmán hagyatéka a szegényügy rendezésére, szintén befolyással volt a bizottság működésére. Ez a hagyatéka új irányba tereli a szegényügy rendezését. A hagyatéka azonban még nincs átadva a városnak, mert az állam nehézségeket támasztott a hagyatéka átvételére nézve. Azonban azon örvendetes eredményt közölheti a bizottsággal, hogy ez év 10 és fél hónapja alatt 40.000 korona tiszta jövedelmet hozott a hagyatéka. Késedelmet okozott még a szegényház telkének és építkezésének ügye, valamint a szabályrendelet a szegényügy rendezéséről, amelyet még nem tárgyaltak le. A bizottság elhatározta, hogy a bejelentési hivatal sürgős felállítása iránt, valamint a Rimanóczy hagyatéka mielőbbi bírói átadásának kieszközölése iránt megkeresik a városi tanácsot. Ezután a szegényügy megoldásáról alkotott szabályrendelet-tervezetet tárgyalták pontonként s elfogadták. Lényegesebb módosítást tettek az irányban, hogy a szegényügyi bizottság üléseire a jótékonykérdés egyesület elnökei kívül a felekezeti elnökei is meghívandók. Az ülés végén Darvassy Lajos elnök bejelentette, hogy a tanács által a debreczeni szegényügy rendezésének és az ottani bejelentési hivatal tanulmányozására kiküldetett s a jövő hét folyamán megy át Debreczenbe. Kiss Dávid kijelentette, hogy a saját költségén szintén átmegey Debreczenbe.

* **Tisztviselőket keresnek.** Miskolc város most alakult át rendezett tanácsú városból önálló törvényhatósággá s most szervezi tisztikarát. Átírt Nagyvárad város tanácsához, a tisztviselői állásokra kiírt pályázati felhívás kapcsán s kérte, hogy szívesen fogadják Nagyvárad város tisztviselőit, kik lennének hajlandók, különösen a számvevői és rendőrségi állásokra pályázni. Azt hisszük, alig akad Nagyvárad város tisztikarából pályázó.

* **A visszavándorolt magyarok utiköltsége.** Az év elején Amerikából valószággal menekültek az oda kivándorolt magyarok. A visszavándorlók azonban oly nyomorúságos anyagi viszonyok között voltak, hogy még utiköltségük sem volt meg s így kénytelenek voltak az illetékes konzulokhoz fordulni utiköltségeikért. Különösen tömegesen keresték fel a philadelphiai konzult, aki előlegezte is a költségeket. Az előlegezett pénzt a konzul az illetékes hatóságok útján már több ízben igyekezett behajtani, de mindezt eddig eredménytelenül. Most végre a belügyminiszter rendeletileg utasította az alispánokat, hogy azokról

akiknek vagyonuk van hajtsák be a pénzt, akiknek pedig nincs azoknak vagyontalansági bizonyítványait terjeszék fel. A visszavándoroltak legnagyobb részét biharmegyeiek képezik.

* **A bíróság köréből.** Az igazságügy-miniszter *Hermann Aladár* kir. törvényszéki bírót a nagyvárad kir. törvényszék területére vizsgálóbíróvá rendelte ki. — *Rottár Sándor* kir. törvényszéki albirót pedig a nagyvárad ítéltáblához tanácsjegyzővé rendelte be.

* **Uj gyalog vashid Nagyváradon.** A kereskedelmi miniszter az Ezredévi Emléktéren levő Garasohid újjáépítésének terveit némi módosítással jóváhagyta, az építendő vashid 606.1 kor. költségeivel együtt, amelyet kölcsönből fedez a város, Most már semmi akadály nincs, hogy tavasszal hozzákezdjenek az új hid építéséhez.

* **A vámszedési jog engedélyezése.** A kereskedelmi miniszter Nagyvárad városának időről-időre engedélyezi a vámszedési jogot. A keresk. miniszter leiratot intézett Nagyvárad városához, hogy ha a vámszedési jogot az engedélyezett idő lejártá után is fenakarja tartani, ez iránt idejében folyamodjék. Kapcsolatosan felhívja a miniszter a város figyelmét a közszállításokra vonatkozó rendeletre, amelynek betartását az árlejtéseknél szigorúan megköveteli.

* **Felebbezés a harmadik vashid ügyében.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg akként határozott, hogy Széles-utcánál a harmadik vashidat önállóan építi ki, nem pedig azon terv szerint, hogy a Szent László-téri hidat helyezi át a Széles-utca s a Szent László-térhez új hidat épít. *Pekánovits Imre*, a Sebes-Körös-vízszabályozó társulat igazgató főmérnöke a közgyűlés határozata ellen felebbezést adott be, amelyben nem kifogásolja a harmadik vashid építését, de kifogásolja a közgyűlés határozatát, mert célszerűbb lenne a Szent László-téri hid átépítése s a város legdiszesebb pontján megfelelő díszes hid építése. Technikai adatokkal bizonyítja, hogy a Szent László-hid helyén lehet alutartós hidat építeni, mert azt a vizmagasság engedi. Tehát olyan kiváló szakember, mint *Pekánovits*, aki teljesen ismeri a Körös vízi viszonyait, igazat ad *Alinóder Endre* mérnök szakvéleményének.

* **Jegyzőválasztás.** Tegnap volt a vaskői járás *Rény* községében a körjegyző választás, melyen 4 jelölt közül egyhangulag megválasztották *Blázs Tivadart*, ki eddig ott, mint helyettes körjegyző működött.

* **Játék a fegyverrel.** *Kohn Jenőné* Gilányi-utcai lakosnak Jenő nevű fia Bojdor Gyula nevű pajtásával tegnap délelőtt egy forgó pisztolyt nézegetett, mely *Kohné* volt. A fegyver Bojdor kezében elsült s a löveg *Kohnt* találta. *Kohn* sérülése könnyű természetű. Sérült saját lábán ment be az izr. kórházba, hol ápolás alá vették.

* **Halálozás.** *Rozvány Erzsébet*, néh. *Bersék József* 48-iki honvéd ezredes özvegye, élete 79-ik évében Nagyszalontán elhunyt. Temetése tegnap, hétfőn nagy részvét mellett ment végbe.

* **Felfüggesztett hazafiatal tanítók.** A tanfelügyelőnek tavaszi szemléjén talált hazafiatal tanítók ügyei még mindig dolgot adnak a miniszteriumban. Legújabbban a tasádfői és segyesti görög keleti tanítók ügyében határozott a miniszter. Tegnap ugyanis leiratot intézett a görög keleti püspökséghez s e leiratban *Bugar Pantelím* tasádfői tanítót valamint *Popovics Kornél* segyesti tanítókat felfüggeszti állásától s ellenük elrendeli a vizsgálatot. A két tanítótól az állami fizetés kiegészítést is megvonta a miniszter.

* **Orteum és mozgófénykép előadások a Nemzeti étteremben.** November hó 15-től minden este a Nemzeti szálloda éttermében orteum-előadások elsördendő attrakciók 5 nő, 5 férfi addig is naponta mozgófénykép előad-

sok fognak tartatni. A mai műsorból különösen kiemelendők: Eugénia k. a. kuplé énekesnő, C. Morgeé komikus 'The two Charlei's' angol zenébohócok ('egy nő egy férfi'), Vida Bözske nemzetközi ének és táncosnő, La belle Bogdán sodrony művésznő, Mr. Charles éneklő bohóc, a közkedvelt kuplé király, Eleki nővérek ének és tánc duett, Raab S. ur karmester. Kezdeté este 9 órakor — szabad bemenet. Fentartott helyek.

* **Sensáció.** Dörgő tapssal és éljenzéssel honorálta a közönség vasárnap délelőtt a házi-zsedünk újonnan szerződött szárnykürtöse által előadott solo számait a 'Panonia' éttermében. Mondhatjuk hogy a zenekar ezen új tagja oly tökéletes művészettel kezeli ezt a másképpen nem rokonszenvesnek nevezhető hangszert, hogy előadott szolo-számait teljesen elűntek a sablonos és elcsépett vendéglői reprodukcióktól. De dicséretet érdemel a kísérő zenekar, valamint annak ügyes és ambicionált vezetője is fáradhatatlan buzgalmukért. Azt pedig már feleslegesnek tartjuk, hogy Czipóth vendéglőst dicsérjük, mert ezt megteszi maga a közönség.

* **Weber Testvérek** Kabát, Alj és Blouz különlegességei nagy választékban megérkeztek. Telefon 684.

* **Borsallno őszi kalap újdonságai Reichard áruházába megérkeztek.**

A hamisított végrendelet.

November hó 26 án reggel halt meg Gelléri Szabó János udvari tanácsos Budapesten. Két milliónál nagyobb vagyonot hagyott hátra, amelynek egyharmad részét rokonokra, kétharmad részét jótékony célokra hagyta. Est a végrendeletet 1907 január 7-én Rupp közjegyzői irodájában készítette, sajátkezűleg írta és aláírta Gelléri Szabó János. E hó 27-én délelőtt tíz órakor bontották fel a VI. kerületi járásbírósnál.

A végrendelet szerint az elhunyt öcscsének, Szabó Elek postatanácsosnak 8000 korona, a többi rokonoknak összesen 270.000 korona, Budapest székesfővárosnak 400.000 korona, állami alapítványoknak 400.000 korona, nagyobb összeg a református egyháznak, kisebb összegek más jótékony célra, végül a pápai református teológiai iskolának 100.000 korona jutott.

Alig, hogy a végrendelet tartalmáról az érdekeltek tudomást szereztek, a VI. kerületi járásbírósnál bemutatott egy újabb végrendeletet.

Ez a végrendelet 1908. szeptember 7 én íródott Galabácson (Losonc mellett egy puszta) és az előbbi végrendelet hatályon kívül helyezésével általános és időrökössé Battik Sándor galabóczi földbirtokost és ennek nejét — született Fülep Gizellát nevezte meg.

Jótékony célokra az új végrendelet szerint semmi sem jutott, a rokonok szerint ezt teljesen kitagadta a végrendelet.

Közben azonban a főkapitányságon a múlt hét elején megjelent a pápai teológiai iskola képviselőiben dr. Antal Géza és panaszt tett. Ő az új végrendeletet gyanusnak tartja, — vagy egészen hamis, vagy pedig az öreg ur nem volt önkaratának birtokában, — amikor aláírta.

Kéri hallgassák ki ez ügyben az öreg ur házi- és udvari tanácsosát, Drechsler Annát, Gelléri Szabó Elek budapesti postatanácsost, az elhunyt öcscsét és Sodós János zsigárdi lelkészt, akiknek tanuvallomása alaposá teszi az ő gyanuját. Vizsgálat megindult s ennek során dr. Solti Béla rendőrfogalmazó Kubinyi Barnabás és Müller Henrik detektívek kíséretében tegnap Losonca utazott és ott kihallgatta a végrendelet szereplőket, Krudy Ferenc losonci irnokot, Krudy Jenő magánhivatalnokot, Krudy Gyula és Landau Samu rendőrségi irnokot.

Ezek kezdetben tagadták, hogy a végrendelet hamis volna, később beismerő vallomást tettek. Krudy Ferenc írta a végrendeletet előt-

tük és ő hamisította az aláírást is. Ezért négyüknek százezer koronát ígértek.

Erre a négy hamisítót Losonca letartóztatták.

Budapestben pedig a Pannónia-szállóból a főkapitányságra hozták Battikékat és bár az aláírást valódinak mondták, őket is letartóztatták, annál is inkább, — mert szökésre készülnek.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Csókkirály.
Szerda: Csókkirály.
Csütörtök: Utolsó szerelem.
Péntek: Szerencse fia.
Szombat: Tatárjárás.
Vasárnap: d. u. Bőregér, este: Szerencse malac.

A csókkirály.

Végre egy operett, amely tele van zenével. *Sztojanovits* Jenő a Csókkirályal visszatér a régi operettek csapására; színes, pompázó zene, mesevilágban játszó cselekmény, ehhez képest sok dallam, a külső hatásnak a belső hatásnak a belső értékkel való lehető összeegyeztetése. A mellett azonban nem ejti el a modern irány vívmányait sem, úgy hogy a Csókkirályt a modern és a régi operett egyeztetésének kell tekinteni. Hogy eközben a szerző nem éppen szerencsés szövegíró talált s hogy olyan orfeumi ötletre is rábukkantak, mint a macska-gárda uniformisa, hát ez csak azt bizonyítja, hogy a legérdemesebb törekvés is, mikor a megvalósulásba jut, néha eltéved.

Legnagyobb tévedés volt a szövegíró kiválasztása. Orbán Dezső állítólag 'egy novella után' írta a mesét; ezzel nyilván a felelősséget akarta magáról elhárítani. Hanem azért, amiért az 'egy novellát' kitette Orbán ur, mégis csak az ő nevét emlegetik, amiért ilyen bámulatosan együgyű szöveggel ki mert állani. A mese első felvonása ígér legalább valamit, de aztán nem kap az ember mást, mint unalmas limonádét és lapos befejezést.

Halálos véték, hogy *Sztojanovits* Jenő gyönyörű zenéjét ilyen silány szövegre pazarolta. A zene csupa bűbajos dallam, lágyaság, behizelgő melegség. Eredeti, színes zene, kitűnő hangszereléssel, amely a kezdetleges szöveg dacára is népszerűvé fogja tenni a Csókkirályt. A vasárnapi előadás maga a szerző vezette a zenekart. A tapsok kizárólag a zenerendezőnek szóltak.

Még a szereplők sem tartottak lépést a zeneszerzővel. Az előadás nem a szöveg orfeumi hangulatának, hanem a zene költőiségének kellene uralkodnia. Ennyit általánosságban; kérjük az énekszámok jobb kidolgozását. A részletekre áttérve; a három primadonna, *Károlyi* Leona, *Diósi* Nusi és *Batisfalvy* Gizella állandóan tapsokat provokáltak játékkal. *Diósi* Nusi énekszámait is háládatosak voltak, *Hajnal* György pompás humora állandó derűtségben tartotta a közönséget minden jelenete alatt. *Kassai* Károly alakítása olyan volt, mint szerepe: többet ígért, mint amennyit adott. Játéka kitűnő volt, csak énekének volt kevesebb a hatása, *Sik* Rezső polgármester helyett rabbit játszott. A többi szerep megfelelően illeszkedett az összjátékba.

DENT GLOVES ÉS FOWNES GLOVES
A VILÁG LEGJOBB KEZTYŰI KAPATÓK.
PEAFF CZÉGNÉL

TÁVIRATOK.

Balkáni események.

Kassa, nov. 30. Egy Boszniából érkezeti sürgöny szerint a 34-ik gyalogezred 75 gyalogosa október végén megtámadta egy szerb banda. A szerbek közül 37-en meghaltak. A 34-ik ezredbeliek 4 embert veszítettek.

Ragusa, nov. 30. Montenegrónak azon követelésére, hogy Ausztria-Magyarország Spizzát engedje neki át, spizzai előkelő polgárok azzal akarnak felelni, hogy hódoló deputációt küldenek Bécsbe a királyhoz.

Belgrád, Prisztinből jelentik, hogy az arnóták Gúthane várost körülzárták és bombázzák, mert a török hatóságok az arnóták vezérét és fiait meggyilkoltatták. A török katonák azt a parancsot kapták, hogy a legnagyobb energiával járjanak el az arnóták ellen.

Bécs, nov. 30. December 3. és 4-én titkos haditanácsot tartanak. A haditanácsban az uralkodóház nagykorú tagjai és a fővezérek vesznek részt.

Az angol király állapota.

London, nov. 30. Ámbár hivatalosan azt jelentették, hogy Edvárd király meghüléséből már felépült. Londonban tegnap mégis az a hír volt elterjedve, hogy a király egészségi egyáltalában nem kielégítő. Bandringhamból azt jelentik, hogy azok az orvos specialisták, a kik a királyt vakbélgyulladás ellen kezelték, tegnap valamennyien odautartak és hogy az ápolónő is, a ki a királyt ebben a betegségében gondozta, most újra ott van. A király tegnap nem volt az istentiszteleten.

A oseh és olasz diáktüntetések.

Prága, nov. 29. Vasárnap délelőtt újabb kihágások történtek, miközben egy német diákot bottal fején megsebesítettek és egy rendőrt kövel megdobtak. A Grabeni a katonaság és a rendőrség rövid idő múlva megtisztította az ott összegyűlt tömeget. A rendőrség több tüntető csoportot szétűtött.

Róma, november 29. Egy diákcsoport, a mely a Monte Pincion rendezett térszene folyamán tüntetett a bécsi események ellen, a korzó

felé vonult, hogy a Pizza Colonnát elérje. — Idáig azonban nem juthattak, miután az arra vezető utakat katonai csapatok szállottak meg, a melyek a diákokat szétszórta.

MULATSÁG.

Naptár.

Január 8. Jogász kolon-estély.
Január 22. Jogász kolon-estély.

EGYESÜLETEK.

A koldusápoló gyűlése. A nagyváradi Szent László-koldusápoló és figyermekmenház vasárnap délután 5 órakor gyűlést tartott dr. *Bundala* Mihály kanouok egyleti elnök vezetése mellett. Jelen voltak Grócz Béla, dr. Molnár Imre, dr. Hoványi Gyula, Böszörményi Géza, Géczy Lajos, Imrik s. Zoltán, dr. Schweiger Ede, Halász Gyula és dr. Imrik Gusztáv. Dr. *Hoványi* Gyula az egyesület buzgó pénztárosa indítványára egyhangú lelkesedéssel mondotta ki a gyűlés, hogy *Fetser* Antal vikáriust, ki az egyesületi alelnöki tisztet hosszú időn keresztül töltötte be, tiszteletbeli örökös elnökké megválasztja. Ezután a közgyűlés a jövő évi költségelirányzatot tárgyalta. Majd bejelentette az egyesület pénztárnoka az elnök újabb adományait, mit a közgyűlés hálás szívvel vett tudomásul. Az elnök *Palotay* László elhunyt elnök arcképét díszes kivitelben elkészíttette. Az arckép ünnepélyes leleplezése díszközgyűlés keretében van tervezve, amelyen az ünnepi beszédet az elnök felkérésére dr. *Imrik* Gusztáv fogja megtartani.

Sz. Vincze konferencia. Akik a nagyváradi Sz. Vincze egyletnek rendes, vagy pártoló tagjai akarnak lenni, felkéretnek, hogy jelenjenek meg ma este a kath. körben 6 órakor tartandó konferencián.

Az Orvosegylet gyűlése. A Bihar-megyei orvos gyógyszerész- és természettudományi-egylet folyó évi december hó 1-én délután 5 órakor rendes szak ülést tart, melyre a t. egyleti tagok ezennel meghivatnak.

IPARÜGYEK.

Az ipartestület ülése. A nagyváradi ipartestület rendes havi előljárói ülését a folyó hó 26-án tartotta meg az ipartestület helyiségében. *Bertsey* György elnök a teljes számban megjelen, előljárói tagokat üdvözlővén az ülést megnyitja. Először olvastatott a múlt havi ülés jegyzőkönyve, amely tudomásul vétetett. Ezután olvastatott az elnöki jelentés, mely egész terjedelmében tudomásul vétetett és az elnök felhatalmaztatott, hogy az 1909. évi közgyűlés előmunkálatait készítse elő még pedig úgy, hogy a közgyűlés 1909. év január 17-én esetleg 24-én megtartható legyen, mivel az elnök és az összes előljárók megbízottai ez év végén lejár. Olvasztatott a nagyváradi szakirányú iparostanonciskola s iparos-segédek továbbképző-tanfolyam igazgatójának átirata, a tanfolyam látogatásán volt buzditói tárgyában. Többek hozzászólása után kimondatott, hogy miután az igazgató kijelentette, miszerint a beosztással meg nem elégedő iparosoknak felszólalás esetén tanulót alkalmassabb és megfelelőbb osztályba fogja beosztani, így további intézkedés szüksége nem forog fenn.

SPORT.

A nagyváradi sport egylet torna-versenye. A nagyváradi sport egylet folyó évi december hó 6-án tartandó torna-versenye méltónak ígérkezik az egyesület által a múlt években rendezett torna-versenyek sikeréhez. Az egyesület tornászai szorgalmasan látogatják

a gyakorló órákat és egyes tornászok különösen az atlétika terén oly kiváló fejlődést értek el, hogy bátran vehetik fel a küzdelmet az ország bármely vidéki atlétájával. Nagy nyeresége az egyesületnek Szegedy Géza a főreál iskola fiatal tanára, Magyarország többszörös ugró bajnoka, aki országos, sőt nemzetközi versenyeken éveken át szerzett sport tapasztalatai birtokában, hivatva van Nagyvárad város testnevelés ügyének teljes felvirágoztatására. Városunk intelligens közönsége bizonyára méltányolni fogja a nagyváradi sport Egyletnek városunk testnevelés ügyében ez ideig is kifejlesztett lelkes és önzetlen munkásságát s a rendezendő versenyen való tömeges megjelenése által támogatni, buzditani fogja törekvéseiben.

Igazságszolgáltatás.

Felsült rabló.

Érmihályfalván történt ez év augusztus 6-án, hogy a kocsmában együtt iddógált *Mikácso* György és *Nemes* Zsigmond. Már jó későre járt az idő, amikor asztalukhoz ült *Jancsó* József. A beszélgetés során elmondotta, hogy ma adta el a lovát s még dicsekedett is, hogy igen jó vásárt csinált. Amikor aztán *Jancsó* József már jól felöntött a garatra — eltávozott. A két férfi nemsokára szintén el hagyta a kocsmát s utána sompolygott. Amint odaértek megrohanák a támolygó embert s *Mikácso* egy kövel mellbe ütötte.

Majd kikapták kezéből a botot s lebunkózták vele. Azután letogták a védtelen embert s fosztogatni kezdték. Nagy volt azonban a csodálkozásuk mert *Jancsónál* egy ezüst-óránál és egy koronánál egyebet nem találtak.

Ezért ült tegnap a két rabló az esküdtszék előtt. A vádlottak mindent töredelmesen bevallottak. Az esküdtek bűnösnek mondták ki verdiktjükben a két vádlottat s ez alapon a bíróság *Sulyok* Béla elnökle mellett *Mikácso* Györgyöt 1 év és 6 hónapi börtönre, *Nemes* Zsigmondot pedig 4. hónapi börtönre ítélte.

Rekordot ért betörő. Tegnap délelőtt *Elek* Gábor ült a törvényszék vádlottak padján 24-szeres lopás és betörés miatt, miket *Derecskén, Vámoson Hadháson Artádon Kismarján, Biharon, Fűspökiben* és a nagyváradi szőlőkben követtek el. A szerzett holmit aztán *Fischer* Herman nagyváradi kereskedőnek adogatta el. A tegnapi tárgyalás során 40 tanut hallgattak ki, kik részint a vádlott bűnösségét, részint *Fischer* Herman orgazdaságát igazolták vallomásaikkal. *Millye* Gyula elnökle mellett a törvényszék bűnösnek mondtotta ki *Elek* Gábort s 8 évi fegyházra ítélte. A másodrendű vádlott orgazdaság miatt 3 havi fegyházra ítéltetett. Ügyész *Lázár* Márton volt.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatózsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, nov. 30.

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt. —	—	10.38
Rozs okt. —	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt. —	—	7.04
Tengeri máj. 1908.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.69



REGÉNYCSARNOK.



EMIKE.

IRTA:

HAJDU IMRE.

(Folytatás.)

2.

Ilyen s több ehhez hasonlót hallván az öreg urról, azon meggyőződésre jutottam, hogy hősöm jó szívű, vendégszerető, becsületes ember ugyan, de érett kora dacára könnyelmű, mint egy ujdonsült hadnagyocská, gőgös mint egy cserkész vladika, jó hazafi mint egy Brutus, de gyermekei nevelését tekintve, oly rossz hanyag apa, milyet még lefestve sem láthatunk.

— No Pista pajtás! én meggyőtem e raritását roppant óhajtanám ösmerni.

— Lesz alkalomad, — lőn a válasz, — mindenestre bemutatlak neki, — mielőtt azonban ez megtörténék, egy baráti figyelemzetésemm volna.

— Valóban érdekel!

— Miként már régebben említém, a házi asszony és leánya művelt két teremtes, míg a fiuk felette pajkos rossz nebulók.

— Mit kívánt ezzel tudomra adni?

— Azt, hogyha ott létünkkor e fiuk valami csint találnának elkövetni, úgy tégy, mintha azt nem vetted volna észre, mert a szegény nő s leánya roppant restellik idegenek előtt a fiuk magaviseletét.

— Köszönöm a figyelemzetést, légy nyugodt, meg leszesz velem elégedve.

Erre kezét nyújtánk egymásnak, mielőtt fogatunk a már közel eső uri lak kapuja felé kanyarodott.

Ha valaki szives vendégszerető népet akar ösmerni, ne kerülje ki B... megyét s meg fog arról győződni, hogy a magyar embereket csak olyanoknak teremthette a jó isten, amilyenek ott laknak.

Feleslegesnek találom itt részletesen leírni ama vendégszeretetet, melyben Garamszegi István rokonom házában s más jó barátainknál részestültünk, erre nézve legyen elég a fennebbi kis megjegyzés.

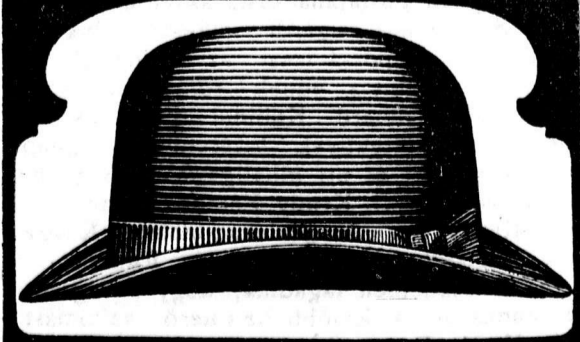
Epen a vacsoránál ültünk, midőn az előszobában hatalmas léptek lőnek hallhatók, e hangok közeledésére a különben is vidor arcok egyszerre még vidámabbakká lettek s mint egy ütenyre valamennyi ajakról e pár szó rebent el: »itt jön Filemon bácsi!»

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSEMICS GYULA.

PFIAFF-NÁL
AMERIKAI
KEMÉNY KALAP
7 KORONA.



Házassulandók figyelmébe

Kant Frigyes

üveg- és porcellán kereskedése Nagyvárad,
Kossuth-utca. Mezőy-ház.
Telefon szám: 474.

Bartos M. és Tsa

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut 2. Bazár-épület.
Kisdrólagos harisnya és ernyőkülönlegességek. —
Állandó nagy raktár férfi-, női- és gyermek-ha-
risnyákban s keztyükben a legegyszerűbből a leg-
finomabbig, továbbá eső- és napernyők. — Foly-
tonos újdonságok! — Javítások gyorsan eszközöl-
enek. — Pontos kiszolgálás. — Szolid árak. —

Preis R.

Paplan, madrac, szalmaszakok, pap-
lanlepedő, párnahuzat toll állandóan
kapható az ágynemű raktárban
Kossuth-utca 12.

Menyasszonyi kelengyét elkészít
ugyszintén művészi kézimunkákat

Kronemer Testvérek

Nagyvárad, Bazár-épület
színházzal szemben.

Alapított 1890.

Risenzweig Róza

Párisi melfűző műterme

Nagyvárad, — Telefon 632. — Rákóczi-ut 3

Menyasszonyi kelengyét Vász-
nat és Fehérneműt csakis

Strohmayer Pál

cégtől vegyünk!

Raktár: Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám
a kishíd mellett.
Telefon 166. Telefon 166

Klein Testvérek

angol vászon- és zefírek francia pouplin
és delin, Svéczi himzet batistok, Tüll és
esipke szöveteket feltűnő öleső árban ár-
sítjuk el, bordűr Volin 27 kr. blus zefir 25 kr.
Zöldfa-utca elején Hadss féle helyiség.

Székely Imre

elsőrangú uri- és női fehérnemű
tisztító intézete

Nagyvárad Színház-utca 4

Ujjonnan cseréppel fedett, jól jövedelmező

bérlőházháromüzlettel

italmérés, trafikjoggal és modern beren-
dezéssel kevés pénzzel megvehető.
Cím a kiadóban.

Kovács József

katonai- és polgári cipész.
Ortophéd munkák.

Nagyvárad, Beöthy Ödön-utca 35.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű
zenekedvelő közönséget, hogy a Szent Já-
nos-utcai 1. sz. alatt levő raktárban
nagy választékban vannak 252.



ZONGORÁK
és
PIANINO

eladásra, hangversenyre, estélyekre egy-
szintén

havi bérletre igen olcsó árban
számítva. — A nagyérdemű közönség
pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Özv. Mustó Jánosné.

Közgazdasági Korona Takarékos és Hitelszövetkezet.

Belépési felhívás

a Közgazdasági Korona Takarékos
és Hitelszövetkezet

II. évtársulatába.

A második évtársulat 1909. január hó
1-én kezdődik és tagjait három éven át
üzletrészenként 1 korona befizetésére kötelezi.

Három hónapon át történt befizetés
után amennyiben a részletek pontosan
be lettek tartva az összeg $\frac{1}{3}$ részét a
betevők kölcsön vehetik.

A beiratások üzletrészenként 20 fillér
beiratási díj lefizetése mellett a Közgaz-
dasági Bank Részvénytársaság (Teleki-u.
10.) üzlethelyiségében s a körözött alá-
írási iven történik.

A heti egy koronás üzletrészeket min-
den helybeli szövetkezeti tag lakására
küldött, óvadékkal bíró pénzbeszedő szolgál-
szedi be.

A vidéki szövetkezeti tagok befizeté-
seiket a postatakarékpénztár útján portó-
mentesen teljesíthetik.

Közgazdasági Korona Takarékos
és Hitelszövetkezet.

PFÄFF CZÉG VADÁSZ KÜLÖNLEGESSÉGEI MEGÉRKEZTEK



Magyar királyi államvasutak.

311042—T. IV.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága a soron-
külső szállítás iránt, az üzletszabályzat 55. §. (3.)
illetve 55. §. (2.) pontjának alkalmazására és a ra-
kodási idő leszállítására vonatkozólag 1908. évi au-
gusztus hóban 210,663—908. sz. alatt közzétett hir-
detményét kereskedelemügyi m. kir. Minister ur Ó
Nagyméltóságának f. f. évi 97908—908. sz. rende-
letével adott felhatalmazása alapján f. évi november
hó 29-ik napjától kezdve hatályon kívül helyezte és
ugyancsak 1908. évi november hó 29-től kezdődő ér-
vényességgel a szövegben némileg megváltoztatott kö-
vetkező hirdetményt bocsátotta ki:

Magyar királyi államvasutak.

311042—908.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. minisz-
ter ur f. évi 61864., illetve 97908—III—3. sz.
engedélye alapján

f. évi november hó 29-től kezdve visszavonásig

1. az üzletszabályzat 56. §. (4) pontja, illetőleg a
vasúti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény
5. cikk (3.) bekezdésében foglalt rendelkezések alap-
ján a Fiuméba, valamint általában az osztrák-magyar
monarchia két államának szerződéses vámterületén
kívülre rendelt gabona-szállítmányok és őrlemények
soron kívül fognak továbbbitatni;

2. a magyar bel (Fiumét kivéve) és az osztrák,
valamint a bosnyák-hercegovinai vasutakkal való for-
galomban a kocsirakomány teherárakra (az élő álla-
tokat, a friss húst, a friss gyümölcsöt, a friss főzelé-
ket és a tojás küldeményeket kivéve) nézve a felvé-
tel és szállítási határidő iránt az üzletszabályzat 55.
§. (3.) pontja vétetik alkalmazásba;

3. az üzletszabályzat- és díjszabásokban meghatá-
rozott be, illetve kirakási idő az üzletszab. 69. §. (7)
pontja alapján 9 nappali órára szállítatik le.

További mihez tartásul tudatjuk egyben, hogy ga-
bona, őrlemények, élő állatok, friss hús, friss gyü-
mölcs, friss főzelék és tojási küldemények kivételével
az osztrák-magyar monarchia két államának szerződés-
es vámterületén kívülre rendelt egyéb oly kocsirako-
mányú teherszállítmányok, melyeknek elfuvarozása
azonnal nem eszközölhető, a nemzetközi egyezmény 5.
cikk (2) pontja alapján a magyar korona területén
érvényes üzletszabályzat 55. §. (2.) pontjában foglal-
tának megfelelőleg csakis a lehető elszállításig való
ideiglenes megőrzésre fogadtatnak el.

Budapest, 1908. November hó.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A megállapított 9 nappali óra a
közönségre tett raktári szolgálati órák kezdetétől tennék
annak megszakitás nélküli befejeztéig terjedő időtar-
tam alapul vétele mellett számíttatik.

1600 koronát

jövedelmező ház, termő, lugasszőlővel beörökített kerttel, szabadkézből **ELADÓ**. Értekezhetni **Huszár-utca 7. szám alatt.** :: ::

1767—1908. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Nagyváradi városi kir. járásbírósnak 1908. évi V. V. 126. sz. végzésével dr. Stokker József ügyvéd által képviselt Nilgusz Józsefné felperes részére alperes ellen 68 kor. tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 4021 koronára becsült ingóságokra a Nagyváradi városi kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig s amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Nagyváradon, Patak-utca 1. számú házban leendő megtartására határidőül 1908. év december hó 1 napjának délután 3 órája tűzetik ki, mikor a bírósággal lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek közpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az árverési jegyzőkönyvből ki nem tűnik. elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Nagyváradon, 1908. november hó 16. n.

Várnai Henrik,
kir. bír. végrehajtó.

MOSKOVITS FARKAS és Társa

cipő és csizmagyár. Császári és királyi közös hadsereg szerződéses szállítók.
■ ■ ■ **N a g y v á r a d.** ■ ■ ■

Fióküzletek:

Nagyváradi, Rákóczi ut. Bazár épület.
Kizárólag finom különlegességek.

Nagyváradi, Kossuth-utca Gyár épület.
Finom és közönséges lábbelik.

Budapest, Rákóczi-ut 64. Budapest,
Andrássy-ut 17. Pécs, Király-utca 7
Petrozsény, Főtér. Sarajevo Rudolf-ut. 10.

Eredeti Gyári szabott árak!!!

Rozenzweig Róza (férj. Goldstein)

volt cs. és kir. szabadalom tulajdonos. Első orvosilag elismert
•Párisi Mellfűző Műterme. — Alapított 1890-ben.

Nagyváradi, Rákóczi ut (Fő-utca.) Telefon 623. sz.

6 óra alatt mérték szerint pontosan és lelkiismeretesen készít **párisi és brüsszeli fűzőket,**

oipőszorítókat, reform késmárki-féle nadrágok, testegyenestők. Raktáron tart 10 000

darab PÁRISI és ZIRKLIS fűzőket, MODELLEKET

és mind e szakba vágó kellékeket óriási választékban. Karácsony és újév alkalmával 25% engedmény.



➔ Megérkeztek az összes őszi és téli ujdonságok ➔

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-téri nagy áruházába,

minden cikkben, őszi és téli modell-felöltők, angol és skót kosztüm-szövetek, blouse-selymek, szörme-collior blouseok és szoknyák igen nagy választékban és rendkívül jutányos árban árusítatnak.

== A lelegegánsabb és legjobb kivitelű ==

angol kosztümök, francia ruhák, őszi és téli

peluche és szörme felöltők, ez évben ismét megnagyobbított saját műtermeimben szintén rendkívül jutányos árban vállaltatnak el.

Művezető főszabász: BÖHM. J. ur, az ARVAY JÁNOS és TSA budapesti cs. és kir. udvari szállító cég volt főszabásza.

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-tér.

Nyomatott a Szent László-nyomdában, Nagyváradon